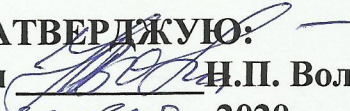

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Завідувач кафедри Н.П. Волкова
"16" червня 2020 р.

ПРОГРАМА
практики
в педагогічній майстерні

для спеціальності
015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)»
рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 14 від 16.06.2020 р.

м. Дніпро
2020

Програма практики в педагогічній майстерні для аспірантів зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) / Укладач: Н.П. Волкова. – Д.: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. – 16 с.

Розробник: Н.П. Волкова д.п.н., проф.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол від 16.06.2020 р. № 14

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практика в педагогічній майстерні є обов'язковим компонентом професійної підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти до науково-педагогічної діяльності у закладі вищої освіти і являє собою спільну діяльність аспіранта та керівника майстерні, яка створює умови для сходження кожного учасника на новий щабель професійності та нового досвіду шляхом самостійної або колективної творчості. Завдяки творчій співпраці кожен аспірант має можливість побачити практичну діяльність педагога-майстра, порівняти її зі своїми досягненнями, рефлексувати під керівництвом досвідченого педагога, фіксувати власне професійне зростання. Досвід майстра (науковий, викладацький, методичний або управлінський) стає надбанням аспіранта у процесі активного використання у своїй практичній діяльності.

На базі Університету функціонують такі авторські педагогічні майстерні:

	Назва методичного об'єднання	Проблема
1	Авторська педагогічна майстерня д.п.н., проф. Н.П. Волкової	Моделювання компетентнісної професійної освіти у контексті євроінтеграції. Підготовка майбутніх фахівців до професійно-педагогічної комунікації
2	Авторська педагогічна майстерня д.п.н., проф. Кожушко С.П.	Підготовка майбутніх фахівців до професійної взаємодії
3	Авторська педагогічна майстерня д.п.н., проф. Сапожникова С.В.	Розвиток вищої педагогічної освіти в європейському освітньому просторі
4	Авторська педагогічна майстерня д.п.н., доц. О.В. Лебідь	Підготовка майбутнього керівника закладу освіти до стратегічного управління
5	Авторська педагогічна майстерня д.п.н., проф. О.Б. Тарнопольського	Англомовне занурення у навчання англійської мови та спеціальних дисциплін
6	Авторська педагогічна майстерня д.п.н., доц. Зінукової Н.В.	Система навчання студентів усного перекладу

Зміст і форма проведення практики в педагогічній майстерні визначається керівником педагогічної майстерні залежно від запитів аспірантів у відповідності з навчальними планами відповідного профілю підготовки аспірантів.

Організаторами практики в педагогічній майстерні аспірантів є відділ аспірантури та докторантури, випускова кафедра та кафедри, на яких працюють керівники авторських педагогічних майстерень.

Обов'язки з організації проведення практики в педагогічній майстерні аспірантів покладено на кафедру за відповідним профілем.

Загальний обсяг роботи аспіранта в педагогічній майстерні складає 90 годин (3 кредити ЄКТС).

Практика в педагогічній майстерні проводиться протягом 1, 2 семестрів.

Аспірант за власним бажанням, згідно тематики дисертаційного дослідження може обрати майстерню, де він буде набувати педагогічного й наукового досвіду.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ПЕДАГОГІЧНІЙ МАЙСТЕРНІ

2.1. Мета і завдання практики в педагогічній майстерні

Практика в педагогічній майстерні – необхідна складова професійної підготовки майбутнього доктора філософії, яка здійснює стимулювання внутрішнього потенціалу особистості й створює основу для формування власного стилю педагогічної діяльності.

Метою практики в педагогічній майстерні є розвиток у аспірантів позитивної мотивації до педагогічної діяльності й формування професійних компетенцій, що забезпечують готовність до педагогічного проектування навчально-методичних комплексів дисциплін відповідно до профілю підготовки і проведення різних видів навчальних занять з використанням інноваційних освітніх технологій; формування умінь виконання проєктувальних, конструктивних, організаційних, комунікативних, виховних педагогічних, науково-дослідних функцій; закріплення психолого-педагогічних знань у сфері професійної педагогіки та набуття навичок креативного підходу до науково-педагогічних та дослідних завдань; формування індивідуального стилю викладацької та дослідницької діяльності.

Основними завданнями практики в педагогічній майстерні є:

- проєктування змісту індивідуальних траєкторій професійно-педагогічного розвитку аспірантів на основі врахування традицій вищої освіти, тенденцій сучасного розвитку і результатів психолого-педагогічної діагностики;

- заохочення індивідуальних побажань аспірантів у виборі режимів, способів, видів навчально-виховної діяльності на всіх етапах педагогічної практики;

- забезпечення педагогічної підтримки аспіранта як суб'єкта власної життєдіяльності;

- здійснення науково-методичного супроводу процесу формування педагогічної майстерності аспірантів;

- формування в аспірантів індивідуального стилю педагогічного спілкування, що базується на ідеях конструктивістської педагогіки, яка прагне створити для студентів розвивальне середовище, що забезпечує

можливості пошуку власного Я; навчити способів конструювання знань, виходячи з індивідуальності й неповторного досвіду кожної особистості;

– формування в аспірантів вміння приймати інноваційні рішення, йти на певний ризик, успішно вирішувати конфліктні ситуації, що виникають при реалізації нововведення, знімати інноваційні бар'єри;

– розвиток у аспірантів здатності до професійної рефлексії, тобто досягнення відповідності власної індивідуальності реальним цілям та завданням освітнього процесу, усвідомлення професійних труднощів або успіху, осмислення сутності проблеми, народження нових перспектив їхнього розв'язання;

– ознайомлення з різними способами структурування та представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, специфікою взаємодії в системі «викладач-студент»;

– набуття досвіду щодо інтеграції результатів наукової діяльності в освітній процес закладу вищої освіти (розробка та впровадження унікальних авторських курсів; планування дослідницької, проектної діяльності; впровадження результатів науково-дослідницької діяльності в освітні програми);

– формування потреби в педагогічній самоосвіті, професійному зростанні, самореалізації та науково-дослідній активності.

2.2. Організаційні основи практики в педагогічній майстерні

Організацію практики та контроль за її проходженням забезпечують кафедри закладу вищої освіти, за якими закріплені аспіранти.

Терміни проходження практики та її зміст зазначаються в індивідуальному навчальному плані практиканта та затверджуються науковим керівником.

Керівником практики призначається керівник майстерні, яку орав аспірант. Загальне керівництво практикою покладається на завідувача випускової кафедри.

2.2.1. Обов'язки завідувача відділу аспірантури та докторантури:

1. Забезпечує необхідні умови для проведення практики в умовах закладу вищої освіти.

2. Проводить нараду з керівниками майстерень з питань організації та підведення підсумків практики.

2.2.2. Обов'язки завідувача випускової кафедри:

1. Організовує спільно з відділом аспірантури проведення практики аспірантів.

2. Проводить нараду з керівниками майстерень з питань організації та підсумків практики.

3. Відвідує (вибірково) заняття практикантів та бере участь у їх обговоренні.

4. Розглядає питання щодо результатів проходження аспірантами практики на засіданні кафедри.

2.2.3. **Обов'язки керівника майстерні:**

1. Бере участь у настановчому інструктажі аспірантів перед початком практики і в підсумковій конференції по завершенню практики.
2. Забезпечує чітку організацію, планування і облік результатів практики.
3. У випадку неявки аспірантів на практику, порушення ними трудової дисципліни, нехтування своїми обов'язками, а також виникнення конфліктних ситуацій повідомляє про це письмово завідувача випускової кафедри та відділ аспірантури та докторантури.
4. Консультує практикантів протягом практики.
5. На засіданнях випускової кафедри доповідає про результати проходження практики.

2.2.4. **Права та обов'язки аспіранта-практиканта:**

1. Дотримується графіку проходження практики (своєчасно прибути до майстерні, ознайомитися з правилами безпеки, охорони праці, внутрішнього розпорядку закладу і суворо їх дотримуватися).
2. Дотримується графіку засідання педагогічної майстерні.
3. Аспірант за попередньою угодою має право на відвідування навчальних занять керівника педагогічної майстерні з метою вивчення методики викладання, знайомства з педагогічним досвідом.
4. Аспірант виконує всі види робіт, передбачені програмою діяльності педагогічної майстерні.
5. Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку закладу вищої освіти, розпорядженням адміністрації.
6. Аспірант має право з усіх питань, що виникають, звертатися до керівника педагогічної майстерні.
7. У разі невиконання вимог, що пред'являються до аспіранта, він може бути усунений від роботи в педагогічній майстерні.
8. Аспіранти, які не працювали в педагогічній майстерні з поважних причин, направляються в майстерню вдруге.
9. Відповідно до індивідуального плану практики аспірант зобов'язаний своєчасно протягом встановленого терміну після її завершення надати звітну документацію.

ІІІ. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Таблиця 1

Опис запланованих результатів навчання (РН) аспірантів після проходження практики в педагогічній майстерні

Шифр	Результати навчання
РН-5	РН 5.1. Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень щодо індивідуального стилю діяльності викладача, професійне зростання, самореалізацію РН 5.2. Формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо індивідуального стилю педагогічного спілкування, прийняття інноваційних рішень, інтеграції

	результатів наукової діяльності в освітній процес закладу вищої освіти
	Уміння
PH-14	PH 14.1. Критично мислити, застосовувати методи аналізу і синтезу у процесі вивчення досвіду керівника майстерні PH 14.2. Інтерпретувати, узагальнювати результати власних спостережень за діяльністю майстра
	Комунікація
PH-18	PH 18.1. Демонструвати навички soft skills, міжособистісної взаємодії PH 18.2. Демонструвати вміння працювати в команді дослідників, дотримуючись принципів наукової етики
	Автономність і відповідальність
PH 21	PH 21. Виявляти здатність до безперервного професійного й особистісного саморозвитку та самовдосконалення, навчання впродовж життя
PH 22	PH 22. Виявляти ініціативу і самостійність в різноманітних видах діяльності, брати відповідальність за результати своєї професійної діяльності, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики
PH 23	PH 23. Проектувати й реалізовувати індивідуальну наукову траєкторію, застосовувати принципи наукової самоорганізації, власного дослідницького стилю

IV. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ В ПЕДАГОГІЧНІЙ МАЙСТЕРНІ

Тематика, зміст, форми і методи роботи в майстерні визначаються майстром індивідуально, відповідно до індивідуальних потреб та інтересів аспіранта.

Заняття майстерні проводяться відповідно до визначеної періодичності та встановленого розкладу.

Відбір змісту навчання та оволодіння ним у педагогічній майстерні передбачає:

- професійну та особистісну спрямованість – будь-яка діяльність у педагогічній майстерні дозволяє бачити перспективу особистісного професійного розвитку;

- проблемність – зміст навчання спрямований на опанування, розробку та пошук способів вирішення проблем професійного або особистісного розвитку;

- інтегративність – поєднання різних видів діяльності, різноманітних форм і методів роботи (від колективних – до індивідуальних), що передбачає інтеграцію теоретичного та практичного навчання (професійно-педагогічної, психологічної, методичної, фахової підготовки), засвоєння інноваційної діяльності;

- емоційність – створення атмосфери взаємоповаги та доброзичливості, а як наслідок – набуття аспірантом навичок педагогічного спілкування, взаємодії та відповідальності;

- рефлексію та корекцію діяльності – самоаналіз почуттів, емоцій,

ставлення до оточуючих, аналіз «втрат і надбань» у процесі роботи майстерні.

Складові змістовної діяльності творчої майстерні:

- презентація інноваційних моделей діяльності педагогів;
- вивчення інноваційних моделей організації навчання та виховання;
- проектування варіативної моделі індивідуальної педагогічної або управлінської діяльності та її вивчення;
- конструювання педагогічних ситуацій;
- розробка та впровадження нетрадиційних форм, методів, засобів педагогічної діяльності;
- підвищення якості освіти за рахунок дисемінації педагогічного досвіду.

Процес набуття аспірантами знань у педагогічній майстерні може бути представлений у такий спосіб: актуалізація проблеми – постановка проблеми – процес розробки проблеми – отримання продукту – усвідомлення його закономірностей – співвіднесення отриманого з досягненнями сучасної педагогічної науки – корекція своєї діяльності – новий продукт тощо.

Організація освітньої діяльності в педагогічній майстерні

Практика в педагогічній майстерні має комплексний характер і передбачає забезпечення діяльності майбутнього доктора філософії за такими можливими напрямками роботи:

1. *Аудиторна робота*: відвідування лекційних та семінарських занять, майстер-класів керівника майстерні, їх аналіз (наукова дискусія, дебати).

2. *Методична робота*: розробка разом з керівником майстерні інноваційних методів проведення занять, науково-методичних матеріалів, індивідуального проекту (ділових ігор, кейсів, тестів) тощо.

V. ОСНОВНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ МАЙСТЕРНІ

Особливістю майстерні є діалог у всіх його аспектах. Співпраця здійснюється в процесі обміну думками, знаннями, педагогічним досвідом, творчими знахідками між учасниками майстерні, чому сприяє використання індивідуальної, групової та парної роботи.

Основні організаційні форми майстерні: творча лабораторія; презентація; майстер-класи; семінари, практикуми; вебінари, інтернет-форуми, чати; індивідуальні та дистанційні консультації; круглі столи; ділові ігри; проекти професійного розвитку, відкриті заняття; творчі конкурси (організація та участь); естафета творчих справ тощо.

Серед способів організації взаємодії в системі «викладач – аспірант» в педагогічній майстерні виділяємо:

- коучинг (coaching) – технологія, яка дозволяє ефективно працювати на суб'єкт-суб'єктному рівні, тобто вміти керувати собою, своїм станом, своїми ресурсами, допомагати іншим у розвитку особистісного потенціалу, у підвищенні особистої ефективності, розвивати навички комунікації, будувати конструктивні відносини з колегами, які максимально підвищують ефективність вирішення актуальних життєвих завдань;

- шедоуінг (JobShadowing) – технологія, за якої аспірант потрапляє під патронат наставника, який ніби слідує за ним як тінь (Job Shadowing – «слідувати як тінь») і допомагає йому формуватися як фахівцю;

- баддинг (Buddying), що означає партнер, друг, помічник, той, хто подає руку допомоги. Баддинг передбачає існування двох сторін: одна зі сторін передає знання, інша – отримує. Обидві сторони знаходяться у ситуації рівноцінного партнерства, передачі різної інформації, порад і рекомендацій один одному на рівних правах. Однак при цьому одна зі сторін може надавати підтримку іншому в освоєнні нових компетенцій, досягненні особистих цілей або цілей групи.

VI. ЕТАПИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ В ПЕДАГОГІЧНІЙ МАЙСТЕРНІ

1. *Знайомство з методичною системою майстра*. Вияв власних професійних потреб здобувача третього (освітньо-наукового) рівня із спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)». На цьому етапі педагоги-майстри (наукові керівники аспірантів, провідні викладачі ЗВО) презентують свій досвід, проводять відкриті заняття (лекцію, семінарське або практичне заняття), обґрунтовують ефективність власної авторської

технології. Здобувачі обирають майстра, у майстерні якого вони навчатимуться та підвищуватимуть свою професійну майстерність.

2. *Групова робота аспірантів під керівництвом майстра.* На даному етапі здобувачі вивчають методичну систему майстра, який представляє на їх розсуд систему занять з певної дисципліни та демонструє певні прийоми роботи. Провідною формою є шедоуінг (від англ. job shadowing – слідування як тінь) різновид наставництва, сутність якого полягає у слідуванні аспіранта протягом певного часу в ході виконання конкретного завдання за майстром «як тінь», намагання знаходитися всюди поруч, навчатися майстерності безпосередньо від досвідченого практика.

3. *Моделювання занять.* Цей етап передбачає розробку і проведення спільних із майстром навчальних занять (занять-дуетів), а також розробку і представлення власних моделей організації та проведення навчальних занять, впровадження інноваційних технологій навчання. Аналіз результатів власної та спільної діяльності.

4. *Представлення власного педагогічного досвіду.* Здобувачі проводять відкриті заняття, представляють власні дослідницькі проекти, здійснюють аналіз та самоаналіз, беруть активну участь у дискусіях з проблем роботи майстерні.

5. *Узагальнюючий етап,* який передбачає впровадження в практичну діяльність інших педагогів досвіду роботи майстерні. На даному етапі проводиться міні-конференція «Марафон педагогічних ідей», де учасники різних майстерень не лише демонструють результати своєї роботи, а й обговорюють їх.

VII. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Після завершення практики в педагогічній майстерні аспіранти подають керівнику майстерні звітну документацію. Продуктом діяльності в майстерні може бути кейс, портфоліо наукових та методичних розробок, науково-методичні матеріали, авторські технології, інноваційні проекти, авторські програми тощо.

На підставі поданих документів, результатів роботи аспіранта у період проходження практики та захисту звіту керівником практики приймається рішення про виконання завдань практики і виставляється оцінка.

За результатами практики проводиться залік із захистом дослідного проекту, або індивідуального завдання; інші матеріали, використані або зібрані під час практики (фото, відеоматеріали, методичні розробки, дидактичний матеріал тощо).

Результат захисту практики вноситься в індивідуальний план аспіранта.

Матеріали до звіту з практики в педагогічній майстерні аспіранти збирають протягом усього періоду її проходження, оформлення підсумків здійснюється протягом останніх трьох днів практики.

У звіті аспіранти відображають: мету і завдання практики, опис виконаної роботи і розроблених авторських матеріалів (за наявності), сформовані компетенції та рекомендації щодо вдосконалення навчального

процесу. Аспіранти мають проаналізувати найбільш складні питання, що виникли під час проходження практики, успіхи та невдачі.

VIII. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ТА ЗАХИСТ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ В ПЕДАГОГІЧНІЙ МАЙСТЕРНІ

До захисту допускаються здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які у повному обсязі виконали індивідуальний план практики.

Аспіранти, які не виконали індивідуальний план проходження практики, до її захисту не допускаються.

Результати практики та її захист оцінюються на підставі наданих звітних документів, а також висновків керівника майстерні.

Аспіранти, які не виконали програму практики з поважних причин, направляються на практику повторно у вільний від навчання час.

Аспіранти, які не пройшли практику або не виконали програму практики без поважних причин, які отримали негативну характеристику, незадовільну оцінку при захисті звіту, повинні ліквідувати заборгованість по проходженню практики в терміни, встановлені випусковою кафедрою, за якою вони закріплені.

Критеріями оцінки практики аспіранта є:

- ступінь виконання індивідуального плану завдань;
- рівень оволодіння основними видами професійної діяльності викладача закладу вищої освіти: навчально-виховної, науково-методичної, консультативної, організаційної, науково-дослідницької; загальнокультурними і професійними компетенціями, встановленими за відповідним напрямом та програмою практики;
- якість підготовки звітної документації за підсумками практики;
- ступінь сформованості професійних умінь і навичок, здатності до професійного саморозвитку;
- рівень теоретичного осмислення аспірантами своєї діяльності (її цілей, завдань, змісту, методів);
- підсумки захисту звіту.

Практика в педагогічній майстерні оцінюється за всіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів (таблиця 2).

Таблиця 2

Розподіл балів за виконаними видами роботи

Види роботи	Кількість балів (максимальна)
Відвідування відкритих занять керівника майстерні, їх аналіз	10 балів
Розробка кейсу, або авторської технології, або інноваційного проекту, або авторської програми	30 балів
Розробка науково-методичних матеріалів	40 балів
Підготовка доповіді для участі в конференції «Марафон педагогічних ідей»	10 балів

Захист	10 балів
--------	----------

Критерії оцінювання:

- креативність, активність, ініціативність аспіранта у процесі виконання завдань практики;
- якість, коректність, теоретична ґрунтовність та практична доцільність наданих методичних матеріалів;
- презентативність (яскраве вираження ідеї та виявлення високого рівня ерудиції, культури та стилю спілкування);
- ексклюзивність (оригінальність у презентації ідеї);
- вмотивованість (практичне донесення авторської ідеї);
- ефективність заходу (ступінь готовності автора до поширення свого досвіду).

Підсумкова оцінка якості роботи аспіранта в педагогічній майстерні виставляється за 100-бальною шкалою згідно „Положення про організацію освітнього процесу”.

Шкала оцінювання

Оцінка за шкалою ECTS	Шкала рейтингу Університету імені Альфреда Нобеля	Оцінка за національною (чотирибальною) шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	82-89	4 (дуже добре)
C	75-81	4 (добре)
D	67-74	3 (задовільно)
E	60-66	3 (достатньо)
FX	35-59	2 (незадовільно) – потрібно допрацювати матеріал перед тим, як складати
F	1-34	2 (незадовільно) – з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ІХ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

Основна література

1. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник / Н.П. Волкова. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. – 360 с.
2. Інноваційні технології навчання: метод. посіб. / [уклад.] Г. Очкань. – Вінниця: Вінниц. обл. друк.: Книга-Вега, 2016. – 196 с.
3. Освітні технології: Навчально-методичний посібник / За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2002. – 255 с.
4. Чернилевский Д.В. Дидактические технологии в высшей школе: Учеб. пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 437 с.
5. Лучанинова О.П. Педагогічні технології у вищій школі: Навч. посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2013. – 224 с.
6. Бондаренко В.В. Педагогіка та технологія дистанційного навчання: навч. посіб. / В.В. Бондаренко, В.М. Кухаренко; Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. – Харків: ХНАДУ, 2013. – 171 с.
7. Гуревич Р.С. Інтерактивні технології навчання у вищому педагогічному навчальному закладі: навч. посіб. / Р.С. Гуревич, М.Ю. Кадемія, Л.С. Шевченко; за ред. Р.С. Гуревича. – Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2013. – 309 с.
8. Гуревич Р.С. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців / Р.С. Гуревич, М.Ю. Кадемія, М.М. Козяр; за ред. член-кор. НАПН України Р.С. Гуревича. – Львів: ЛДУ БЖД, 2012. – 380 с.
9. Полат Е.С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / Е.С. Полат. – М.: Академия, 2009. – 270 с.
10. Доманский Е. В. Рефлексивное обучение в подготовке учителя. *Педагогика*. 2009. № 3. С. 74–79.
11. Сисоева С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навч.-метод. посіб.: НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.
12. Трайнев В.А. Информационные коммуникационные педагогические технологии (обобщения и рекомендации): учеб. пособ. / В.А. Трайнев, И.В. Трайнев. – 3-е изд. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и Ко», 2008. – 280 с. 18. Хуторской А.В. Современная дидактика: учеб. пособ. / А.В. Хуторской. – 2-е изд., перераб. – М.: Высш. шк., 2007. – 639 с.
13. Чернилевский Д.В. Дидактические технологии в высшей школе: учеб. пособ. для вузов. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2002. – 437 с.
14. Половенко О.В. Творчі групи в системі методичної роботи: [методичний посібник]. – Кіровоград: Видавництво КОІППО імені Василя Сухомлинського. – 2008. – 64 с.

15. Половенко О.В. Оптимальна модель методичної роботи в сільській мало комплектній школі. – Кіровоград: Видавництво КОІППО імені Василя Сухомлинського. – 2008. – 66 с.

Додаткова

1. Даниленко Л. І. Модернізація системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників в умовах її інноваційного розвитку / Л. І. Даниленко // Післядипломна освіта в Україні. – 2009. – № 2. – С. 22-25.
2. Єрмола А. М. Технологія організації науково-методичної роботи з педагогічними кадрами : науково-методичний посібник / А. М. Єрмола, О.М.Васильченко. – Харків : Курсор, 2006. – 512 с.
3. Крупина И. В. Методическая поддержка молодых учителей : монография / И. В. Крупина, Г. Д. Ивлиева. – М. : АПКИППРО, 2008. – 118 с.
4. Положення про авторські творчі майстерні // Матеріали засідання науково-методичної ради «Освіта – стратегічний ресурс соціально-економічного, культурного та духовного розвитку регіону». – Миколаїв, 2012. – С. 40-43.
5. Щербань П.М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах / П.М. Щербань. – К.: Вища школа, 2004. – 205 с.
6. Шевчук М.О. Проектні технології у виховній діяльності: навч. посіб. для студентів ВНЗ / М.О. Шевчук; Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2013. – 261 с.

Інформаційні ресурси

1. Мейчик Г. А. Реализация педагогической технологии мастерских в вузе : диссертация ... кандидата педагогических наук : 13.00.01.- Санкт-Петербург, 2005.- 196 с.: ил. РГБ ОД, 61 06-13/1493
2. Артикуца Н.В. Інноваційні методики викладання дисциплін у вищій юридичній освіті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ekmair.ukma.kiev.ua/bitstream/123456789/2424/1/Artikutsa_Inov.pdf
3. Кочубей А.В. Інноваційні методики викладання гуманітарних дисциплін у вищих технічних навчальних закладах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ozfm_2013_7_27.pdf
4. Дубягін О.Б. Інноваційні технології та методи навчання як фактор удосконалення навчального процесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.geci.cn.ua/uk/home/item/download/446_a657598348b2abe8c60b5c4f62a104f0.html
5. Мельничук І.М. Особливості застосування інтерактивних ігор у вищому навчальному закладі [Електронний ресурс] / І.М. Мельничук. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Vnadps/2010_4/10mimvzn.pdf
6. Мартынова А.В. Фасилитация как технология организационного развития и изменений [Электронный ресурс] / А.В. Мартынова //

- Организационная психология. – 2012. – № 2. – С. 53–91. Официальный сайт журнала Организационная психология. – Режим доступа: http://orgpsyjournal.hse.ru/data/2011/12/29/1262441531/OrgPsy_2011-2_Martynova_53-91.pdf
7. Міжнародна Асоціація Фасилітаторів AIF [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.iaf-world.org> <http://www.iaf-methods.org/>
 8. Райс О.И. Фасилитация, как метод интерактивного обучения [Электронный ресурс] / О.И. Райс // Психология, социология и педагогика. – 2014. – № 7. – Режим доступа: <http://psychology.snauka.ru/2014/07/3317>.
 9. Що таке гейміфікація [Електронний ресурс]. – Режиму доступу: <http://delo.ua/lifestyle/что-такое-gejmifikacija-i-kak-ona-pomogaetrasshevelit-sotrudni-202074>
 10. Gartner Redefines Gamification [Electronic resource]. – Access mode: <http://goo.gl/XaF6MA>
 10. Games vs Game-based Learning vs Gamification [Electronic resource]. – Access mode: <http://goo.gl/F0nf7W>
 11. Top Gamification Stats and Facts For 2015: Переклад Active Learning [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.talentlms.com/blog/gamification-survey-results/>
 12. Це вам не іграшки: темна сторона гейміфікації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://newtonew.com/discussions/gamificationdark-side>

**Навчально-тематичний план проведення засідання авторської педагогічної майстерні
(Дата засідання –...)**

Мета:

№	Зміст роботи	Кількість годин	Відповідальні за проведення	

Навчальне видання
Програма практики в педагогічній майстерні

Підписано до друку _____ *Формат 60x84/16. Ум. друк. арк.* _____
Оперативна поліграфія. Зам. № _____ . Тираж _____ прим.

Університет імені Альфреда Нобеля.
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.